

ปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการวิจัยชั้นปริญญาโทบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์ ระหว่างปีการศึกษา 2510 - 2517

นางสาวเปรมวัลย์ วาริธร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
002862
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

I1656439X

PROBLEMS CONCERNING THE USE OF BOOKS AND LIBRARY
MATERIALS FOR RESEARCH IN POLITICAL SCIENCE
AT THE MASTER DEGREE LEVEL DURING
THE ACADEMIC YEAR 1967 - 1974

Miss Premwan Varithorn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science
Graduate School
Chulalongkorn University

1977

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

รศ.ดร.กน.

(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ศรีลักษณ์ วิวัฒน์

.....ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ สุทธิลักษณ์ อ่ำพินวงศ์)

รศ.ดร.กน.กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรวรรณสุต)

ดร.อภิมงคลกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล)

ดร.อภิมงคลกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. นวนิตย์ อินทรามะ)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

รองศาสตราจารย์ ประคอง กรวรรณสุต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง

ปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการวิจัย

ชั้นปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ ระหว่างปีการศึกษา

2510 - 2517

โดย

นางสาวเปรมวัลย์ วาริธร

แผนกวิชา

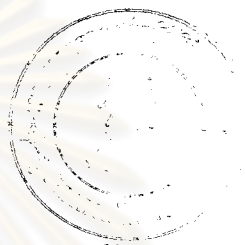
บรรณารักษศาสตร์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการวิจัย
ชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ ระหว่างปีการศึกษา
2510 - 2517

ชื่อ นางสาวเปรมวัลย์ วาริธร แผนกวิชา บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาปัญหาการใช้หนังสือ วัสดุห้องสมุด และ
ปัญหาการใช้ห้องสมุดในขณะที่เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญารัฐศาสตรมหา-
บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เพื่อนำผลมาเสนอแนะสำหรับห้องสมุดที่รับผิดชอบจัดหา
หนังสือและวัสดุเพิ่มเติมพร้อมทั้งแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้
เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และพัฒน-
บริหารศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ตั้งแต่
ปีการศึกษา 2510 - 2517 จำนวน 172 คน และผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต และพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) ที่ลง
ทะเบียนในภาคการศึกษา 2518 และ 2519 จำนวน 196 คน สํารวจประเภทของ
หนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ใช้อ้างอิงในวิทยานิพนธ์ และสํารวจปัญหาการใช้สิ่งเหล่านี้ โดย
การลงแบบสอบถามให้นักศึกษาทั้งกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาแล้ว และกลุ่มที่กำลังศึกษา
อยู่ของทั้ง 2 สถาบัน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยคิดค่าตอบเป็นร้อยละ และประเมิน
ค่าน้ำหนักคำตอบของประเภทหนังสือและสิ่งพิมพ์จากแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยและ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้วิจัยใช้หนังสือและสิ่งพิมพ์ 8 ประเภท คือ หนังสือทั่วไป
หนังสืออ้างอิง สิ่งพิมพ์รัฐบาล กฎหมาย เอกสารราชการ วิทยานิพนธ์ วารสาร และ

หนังสือพิมพ์ วิทยานิพนธ์ที่อ้างถึงหนังสือทั่วไปภาษาไทยมีจำนวนสูงสุด รองลงมาได้แก่ หนังสือทั่วไปภาษาอังกฤษ เมื่อพิจารณาจากการนับจำนวนชื่อเรื่องสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ที่ได้รับการอ้างอิงพบว่า นักศึกษาทั้ง 2 สถาบัน ใช้สิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ที่เป็นภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ ยกเว้นหนังสืออ้างอิง จากการสำรวจปรากฏว่านักศึกษาทั้ง 2 สถาบัน ทั้งกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาแล้ว และกลุ่มที่กำลังศึกษาอยู่จำนวนสูงสุด ใช้หนังสือกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสำนักบรรณสารการพัฒนาในการค้นคว้าวิจัย และโดยเฉลี่ยแล้วผู้วิจัยทั้ง 2 สถาบันประสบปัญหาการใช้หนังสือและบริการห้องสมุดในระดับปานกลาง ปัญหาที่ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นปัญหามาก ได้แก่ ขาดแคลนหนังสือแปลในสาขาที่วิจัย การไม่ให้ยืมหนังสืออ้างอิงออกจากห้องสมุด ไม่มีรายชื่อบริษัทที่สมบูรณ์เป็นคู่มือสำหรับค้น ขาดคู่มือช่วยคนเอกสารราชการ เอกสารราชการไม่ได้รับอนุญาตให้นำมาเปิดเผย ใช้เวลามากในการค้นหาเอกสารราชการแต่ละฉบับ เอกสารราชการถูกเก็บใส่ตู้ปิดกุญแจหรือเก็บไว้ในที่เฉพาะต้องให้เจ้าหน้าที่หยิบให้ ห้องสมุดไม่มีบริการค้นหาเอกสารราชการให้ สำหรับการค้นหาหนังสือและวารสาร นักศึกษาทั้ง 2 สถาบัน จำนวนสูงสุดใช้บัตรรายการและครรชนีวารสาร

ขอเสนอแนะ

สถาบันการศึกษาตลอดจนองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ควรสนับสนุนให้มีการแปลตำราทางวิชาการให้มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันห้องสมุดทางสังคมศาสตร์ ควรมีความร่วมมือกันจัดรวมผลงานทางสังคมศาสตร์ที่ผลิตขึ้น โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกันตามสาขาวิชา สำหรับสิ่งพิมพ์รัฐบาลซึ่งเป็นเอกสารของทางราชการที่พิมพ์ออกเผยแพร่ในห้องสมุดควรจัดเก็บรวบรวมไว้ให้ครบถ้วน พร้อมทั้งจัดทำคู่มือช่วยคนให้สมบูรณ์ที่สุด ควรจัดให้มีการยืมวิทยานิพนธ์ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ไม่ได้พิมพ์เผยแพร่ แต่มีคุณค่าทางการศึกษาระหว่างห้องสมุดต่าง ๆ และหากห้องสมุดมีทุนพอควรจะจัดทำไมโครฟิล์มไว้เพื่อป้องกันการสูญหาย นอกจากนี้ในค่านับบริการผู้อ่านห้องสมุดควรจัดให้มีการปฐมนิเทศยูเข้าใช้ห้องสมุด หรือแจกคู่มือการใช้ห้องสมุดแก่นักศึกษาทุกคน เพื่อให้นักศึกษาสามารถใช้ห้องสมุด

ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งจัดบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าให้มีประสิทธิภาพ ประการ
สุดท้าย หอสมุดควรจัดที่เฉพาะสำหรับนักศึกษาปริญญาโท และห้องประชุม ห้องอภิปราย
เพื่อการอำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Problems Concerning the Use of Books and Library
Materials for Research in Political Science at
the Master Degree Level During the Academic Year
1967 - 1974

Name Miss Premwan Varithorn
Department of Library Science

Academic Year 1976

ABSTRACT

The study intends to examine the problems of using books, library materials and particularly the problems of using library for writing the thesis in the fulfillment of the Master Degree of Political Science and Public Administration at Thammasat University and the National Institute of Development Administration (NIDA) respectively. It's main objective is to come up with a set of recommendations and means to solve the problems for the libraries in their activities of acquiring books and materials. The samples include 172 holders of Master's Degree in Political Science from Thammasat University and Master's Degree of Public Administration from the National Institute of Development Administration during academic years 1967-1974, as well as 196 graduate students enrolled in the academic years 1975-1976. The study surveys the bibliographies cited in those theses and examines the problems in using those materials by sending questionnaires to the two groups of students of Thammasat University and the National Institute of Development Administration. The data in the returned questionnaires are then analyzed

and presented in percentage, arithmetic mean and standard deviation.

Research results show that the researching students use eight types of books and printed materials which include general text books, reference books, government publications, laws, documents, theses, periodicals and newspapers. Most of the theses under study cite general books in the Thai language, followed by those using general books in English. The study also discovers that the students of the two institutions use Thai books more than English ones, except for reference publications.

Most of the surveyed researchers use Thammasat University Central Library and that of the National Institute of Development Administration. In general, both groups of the researchers have no serious problems of using books and printed materials. However, their problems can be summarized as follows: text books in Thai and translated books are of small number; reference books are not allowed to borrow from the library; complete lists of Thai government publications are not available; there are no tools for searching government documents; it is not convenient to use government documents because they are locked on shelves and have to be made accessible by the clerk in charge; and no service for searching for government documents. Most of the researchers in both universities understand and utilize the methods of searching for information from books, articles and periodicals relevant to their researches fairly well.

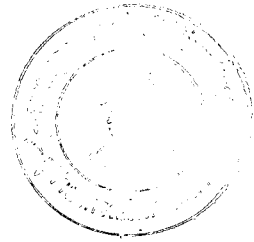
Recommendations: Educational institutes and other concerned organizations should encourage scholars to translate more text books; social science libraries should cooperate in organizing social science

works by sharing the responsibility based on subjects and disciplines; government publications should be collected as completely as possible and with perfect tools for searching; interlibrary-loan services for unpublished, quality theses should be encouraged; and the better-endowed libraries should invest in microfilm collection as a measure against lost or deterioration of precious materials. Besides, libraries should organize an orientation session or produce library handbooks for distribution so that the students can correctly utilize the library services, Libraries should also have an efficiency reference service. Last but not least, libraries should provide study carrels, auditorium, and discussion rooms for graduate students.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ สุทธิลักษณ์ อำนวยวงศ์ หัวหน้าแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในฐานะประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. นวนิตย์ อิทธิระมะ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่กรุณาสละเวลาและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เขียน รวมทั้งกรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์มาตั้งแต่ต้น และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สจี จันทวิมล ซึ่งเป็นทั้งอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยและผู้บังคับบัญชาที่กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ความสนับสนุนและกำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดมา ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ และวิทยานิพนธ์เล่มนี้คงจะไม่สำเร็จ หากผู้เขียนไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้มีพระคุณ 2 ท่าน คือ บิดาและมารดา จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความระลึกถึงพระคุณอันสูงสุดนี้

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณ นางสาวชอุมา สัจจามันท์ นางสาวมารศรี-ศิริรักษ์ นางสาวบุปผา เทวาทดี นางสาวสุนทรี สุภวงค์ นางสุเพ็ญศรี เมืองเจริญ นางดวงเนตร เบี้ยวไข่มุข นางสาวเปรมวดี วาริธร นางสาวปนัดดา วาริธร และนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกท่าน ซึ่งได้มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงด้วยดี

เปรมวัลย์ วาริธร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฐ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	2
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยเรื่องนี้	8
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ข้อจำกัดในการวิจัย	9
2. การใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการวิจัยวิทยาศาสตร์	
ความหมายและประเภทของการวิจัย	11
สังคมศาสตร์ และขอบเขตของวิชาสังคมศาสตร์	28
ขอบเขตของวิทยาศาสตร์ในฐานะที่เป็นสาขาหนึ่งของวิชา	
สังคมศาสตร์	31
การวิจัยทางวิทยาศาสตร์	32
หนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ใช้ประกอบการวิจัยทางวิทยาศาสตร์	32

3. ผลการสำรวจประเภทการใช้หนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในการ เรียบเรียงวิทยานิพนธ์วิชารัฐศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยธรรม- ศาสตร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	52
จำนวนวิทยานิพนธ์ที่อ้างอิงหนังสือและสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ	54
จำนวนชื่อเรื่องหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ได้รับการอ้างอิง...	62
4. ผลการสำรวจปัญหาการใช้หนังสือและสิ่งพิมพ์ประกอบการวิจัย วิชารัฐศาสตร์ ของนักศึกษาปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และพัฒนบริหารศาสตร์- มหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร- ศาสตร์	118
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	172
บรรณานุกรม	185
ภาคผนวก	193
ประวัติการศึกษา	301

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. ระเบียบวิธีวิจัยที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีใช้ในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์	27
2. จำนวนวิทยานิพนธ์ที่อ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ... .. .	54
3. จำนวนวิทยานิพนธ์ที่อ้างอิงถึงหนังสืออ้างอิง	56
4. จำนวนวิทยานิพนธ์ที่อ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาล... .. .	58
5. จำนวนวิทยานิพนธ์ที่อ้างอิงวิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ	60
6. จำนวนชื่อเรื่องสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ที่ได้รับการอ้างอิง... .. .	62
7. จำนวนชื่อเรื่องหนังสืออ้างอิงที่ได้รับการอ้างอิง	63
8. จำนวนชื่อเรื่องสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ใช้อ้างอิง ...	65
9. จำนวนชื่อเรื่องสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ได้รับการอ้างอิง จำแนกตาม กระทรวง	67
10. จำนวนชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ที่ได้รับการอ้างอิง จำแนกตามสถาบัน- การศึกษา	69
11. รายชื่อหนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ได้รับการอ้างอิงซ้ำกัน ในวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์... .. .	70
12. รายชื่อหนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ได้รับการอ้างอิงใน วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ...	779
13. รายชื่อหนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ได้รับการอ้างอิงใน วิทยานิพนธ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป	87
14. รายชื่อวารสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ได้รับการอ้างอิงซ้ำกัน ในวิทยานิพนธ์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	111

15. รายชื่อวารสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษในวิทยานิพนธ์ สาขา วิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป	112
16. รายชื่อวารสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ได้รับการอ้างอิงใน วิทยานิพนธ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ตั้งแต่ 2 ครั้ง ขึ้นไป	113
17. รายชื่อหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ได้รับการอ้างอิง ในวิทยานิพนธ์สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์... ..	116
18. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถาบัน... ..	123
19. รอยละของผู้วิจัยรัฐศาสตร์ที่เข้าใช้ห้องสมุดต่าง ๆ ...	128
20. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการใช้หนังสือทั่วไป... ..	133
21. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิง ...	142
22. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการใช้วารสาร	146
23. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาล ...	152
24. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการใช้เอกสารราชการ ...	155
25. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการใช้วิทยานิพนธ์	158
26. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการเตรียมหนังสือออกให้ใช้ และบริการของห้องสมุด... ..	162
27. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาการใช้ครุภัณฑ์และอาคาร สถานที่ของห้องสมุด	166
28. รอยละของผู้วิจัยรัฐศาสตร์ที่ใช้วิธีการต่าง ๆ ค้นหา หนังสือ... ..	169
29. รอยละของผู้วิจัยรัฐศาสตร์ที่ใช้วิธีการต่าง ๆ ค้นหา วารสาร	170